

frem, fordi der har været forelagt en Plan, som vistnok af alle maa siges at have meget tilfredsstillende paa dette Punkt. Vi ere derfor ganske enige med Arkitekt Nyrop, der i Udvalget har udtalt, at det skal være et stort og smukt Formaal, der skal bringe den gamle Biblioteksbygning til at falde. Men et stort og et smukt Formaal, det kan man ikke sige, at Opførelsen af et Rigsarkiv er — med al Anerkendelse af Rigsarkivets store Betydning. Men det er et stort og et smukt Formaal at skaffe den ny Rigsdagsfacade en saa imponerende Beliggenhed, som den vil faa efter vort Forslag, og det erkendte ogsaa Arkitekt Nyrop.

Siden der har været Tale om, hvad de to Arkitekter have sagt, maa jeg maaske sige, at derom blive vi vist alle let enige, at de først og fremmest have holdt paa, at den store firkantede Plads bag den gamle Bygning ikke bliver bebygget, og det har ogsaa heldigvis været medvirkende til, at man har forladt Planen om de to Pavilloner. Derimod have de to Arkitekter ikke kunnet udtale sig om den Plan, som er foreslaaet af Flertallet, thi den var slet ikke fremme den Gang. Men efter hvad de den Gang have udtalt om det gamle Biblioteks Betydning og om Værdien af en Gennembrydning, er der vist ikke nogen Tvivl hos noget af Udvalgets Medlemmer om, at hvis der nu blev stillet dem det Spørgsmaal: hvorledes staa de Herrer nu? — saa vilde de ligesom Mindretallene anse den Udvej, Flertallet her har anvist, for den uheldigste af alle.

Den Udtalelse, at Murene blive staaende, hvis Flertallets Forslag bliver gennemført, kan jeg ikke tillægge nogen Betydning, thi de ville ganske sikkert falde saa vidt ved Byggeforetagendet, at kun Stueetagen bliver staaende. Alt det andet falder, fordi der skal indlægges et ganske anderledes stort Antal Vinduesfag i den ny Bygning, end der er i den gamle, og det kan ikke betale sig — og er maaske heller ikke gørligt — at udføre det paa den Maade, at man ligefrem skærer ned i Murene. Nej, skal man gennemføre det, saa at det bliver overkommeligt, vil man ganske sikkert, saa vidt jeg forstaar mig paa den Slags Ting, rasere hele Bygningen undtagen Stueetagen, beholde den og derfra bygge opefter, og dette er i Virkeligheden en Tilintetgørelse af Bygningens Ydre foruden af det indre. Det er meget godt, at man kan føre Salen helt eller delvis hen et andet Sted. Men gør man

dette, hvad der vil være overmaade godt, er det ikke nogen Indvending mod det Forslag, vi have stillet under Nr. 2, nemlig, at Gennembrydningen skal finde Sted.

Men een Ting vil jeg navnlig tillade mig til Slutning at lægge det høje Ting varmt paa Sinde, og det er, at naar Rigsdagen faar sin Installation i det ny Christiansborg, er der der ikke nogen som helst Udvidelsesmulighed. Vi maa jo antage og haabe, at Rigsdagens Krav ere blevne fyldestgjorte endogsaa i meget høj Grad ved den Plan, som er bleven gennemført, men blot vi erindre, hvordan det er gaaet i de Aar, vi have været her, ville vi se, at efterhaanden er der kommet større og større Trang til Udvidelse. Et Parlament er jo en ret moderne Institution, og ingen kan jo i dette Øjeblik forudse de Krav, som Parlaterne fremtidig maa stille til Plads. Der vil ikke i det ny Christiansborg være Mulighed for nogen Udvidelse til nogen af Siderne, og derfor mene vi, at naar der nu skal foretages noget ved Biblioteksbygningen og den dermed i Forbindelse staaende Harsdorffske Tilbygning, bør disse forbeholdes Rigsdagens Udvidelse. Det er det eneste Sted, hvor Rigsdagen kan udvide sig, og tilmed paa en meget god Maade. Saa vidt jeg kender Planerne, vil det være muligt, at nogle af de Lokaler, Rigsdagen faar, kunne benyttes til Repræsentationslokaler, men det vil altid, da der ikke er lagt Vægt paa den Side i de Fordringer, man stillede ved Konkurrencen, være i højst begrænset Maalestok. Det er da ganske naturligt, at Rigsdagen kan ønske at forbeholde sig den Mulighed at kunne faa nogle Repræsentationslokaler, saaledes som vi, der have haft Lejlighed til at besøge fremmede Parlater, have set, at disse som Regel ere i Besiddelse af. Men selv om man ikke vil stille noget særligt Krav i den Retning, er der ingen af os, som kan sige, hvilke andre Krav med Hensyn til selve Rigsdagsarbejdet der kan opstaa. Disse Krav kunne kun tilfredsstilles ad den Vej, jeg har nævnt, nemlig naar Rigsdagen udvider sig i de Bygninger, der støde op til den, altsaa den gamle Biblioteksbygning. Det er et Punkt, som man netop fra Rigsdagens Side maa tillægge overordentlig stor Betydning ved Siden af den fri Beliggenhed, Rigsdagen da vil faa, og som altid har været ønsket.

Hermed anbefaler jeg Vedtagelsen af de af det Mindretal, hvortil jeg hører, stillede Ændringsforslag.